

פ פ ר ש ת

א ח ד ר י כ מ ז ת

”לעזאזל”

גגע של קריאה יחפה.

אחרי מות שני בני אהרון מסביר ה' למשה מתי ואיך מותר לבוא אל הקודש ואל קודש הקודשים ומפרט את עבודת הכהן הגדול ביום הכיפורים:
”וְכָל-אָדָם לֹא-יְהִי בְּאֹהֶל מוֹעֵד בְּבֹאוֹ לְכַפֵּר בְּקֹדֶשׁ עַד-צֹאתוֹ וְכִפֹּר בְּעֵדוֹ וּבְעֵד בֵּיתוֹ וּבְעֵד כָּל-קֹהֵל יִשְׂרָאֵל. וַיֵּצֵא אֶל-הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר לִפְנֵי-ה' וְכִפֹּר עָלָיו וְלָקַח מִדַּם הַפָּר וּמִדַּם הַשְּׂעִיר וַנְתֵן עַל-קַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב. וְהִזָּה עָלָיו מִן-הַדָּם בְּאֶצְבָּעוֹ שֶׁבַע פְּעָמִים וּטְהַרוּ וּקְדְּשׁוּ מִטְמֵאת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וְכָלֵה מִכִּפֹּר אֶת-הַקֹּדֶשׁ וְאֶת-אֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת-הַמִּזְבֵּחַ וְהַקְּרִיב אֶת-הַשְּׂעִיר הַחִי. ... וְהִיתָה לָכֶם לְחֻקַּת עוֹלָם בְּחֻדְשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּעֶשׂוֹר לַחֹדֶשׁ תַּעֲנֶנּוּ אֶת-נַפְשֵׁיכֶם וְכָל-מְלֹאכֶה לֹא תַעֲשׂוּ הָאֲזָרָח וְהַגֵּר הַגֵּר בְּתוֹכְכֶם.

(ויקרא טז)

- מתי מתקיים הטקס המתואר בפסוקים?
- כמה קורבנות צריך לקחת הכהן? מה עליו לעשות עם כל אחד מהם?
- על מה מכפרים הקורבנות הללו?

והתורה מפרטת את המשך הטקס:

”וּסְמַךְ אֶהְרֹן אֶת-שְׂתֵי יָדָיו עַל רֹאשׁ הַשְּׂעִיר הַחִי וְהִתוּדָה עָלָיו אֶת-כָּל-עוֹנֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶת-כָּל-פְּשָׁעֵיהֶם לְכָל-חַטָּאתָם וַנְתֵן אֹתָם עַל-רֹאשׁ הַשְּׂעִיר וְשָׁלַח בְּיַד-אִישׁ עֵתִי הַמִּדְבָּרָה. וְנִשָּׂא הַשְּׂעִיר עָלָיו אֶת-כָּל-עוֹנֹתָם אֶל-אֲרֶץ גְּזָרָה וְשָׁלַח אֶת-הַשְּׂעִיר בַּמִּדְבָּר.”

(ויקרא טז, כא כב)

- מה היה "תפקידו" של השעיר שהושאר בחיים בשלב זה?
- למה הכוונה במילים "התוודה עליו"?
- במה לדעתכם תרם מעשה שליחת "השעיר לעזאזל" לעם?
- כיצד מרגיש אדם המאמין כי כל עוונותיו נשלחים אל המדבר?

שיר לפרשה: "סדר העבודה"

- מה החסרון של לכירת כל טעות וחטא שאנחנו עושים?
- מה החשיבות של ידיו והכרה בטעות שעשינו?
- מה בשיר "נאמן" את היוזי והפכרת החטאים?

הפרשה בקצרה: אחרי מות

בפרשת שמיני קראנו על האירוע הנורא של מות שני בני אהרון, נדב ואביהוא, שהקריבו באוהל מועד אש זרה שלא נצטוו להקריב.

הפרשה שלנו פותחת בעבודת הכהן הגדול ביום הכיפורים, ובסיכון הגדול שעלול להיות בעבודה זאת. אפשר לראות זאת כאזהרה לכהנים כיצד עליהם לנהוג כדי שאסון כזה לא יקרה שוב, שהרי לא בכל זמן ולא בכל מצב יכול הכהן להיכנס אל הקודש, או לעבודה כלשהי במקדש. אל קודש הקודשים נכנס רק הכהן הגדול, ורק ביום הכיפורים.

התורה מתארת את סדר העבודה של הכהן הגדול ביום הכיפורים. לאחר שהתוודה על חטאיו וחטאי עם ישראל הוא מבקש מחילה עבור העם וגם עבורו ועבור בני ביתו, ומקריב בשמו פר ואיל.

כדי לכפר על חטאי העם היה הכהן הגדול לוקח שני שעירים: אחד לה, שאותו היו מקריבים על המזבח, והשעיר השני נשלח אל המדבר לאחר שהכהן היה מניח ידיו על ראשו ומתוודה על חטאי העם.

התורה מספרת כיצד צריך הכהן להיכנס אל קודש הקודשים, לעבור ללבישת בגד בד לבן, מה הוא מקריב ואיך.

כך הכהן הגדול הנכנס אל המקום הקדוש כפי שציוה ה', יוכל לצאת מיום זה בשלום, ולשמח את העם על כפרת העוונות.

הפרשה ואני: אחרי מות

דרייקורס אמר: "אל תגיד/י אני מודע תגיד/י אני מודה. אני מודה שזה מה שעשיתי, אני יודע/ת שזה לא היה בסדר ואני משלם/ת את המחיר של הבחירה שלי במלואו."

בא יום כיפור ואומר: התיקון הוא לא בינך לבין עצמך אלא בינך לבין האחר/ת. בקשת סליחה זו הכרה בטעות, ובקשה להמשיך בקשר, למרות הפגיעה. בקשת סליחה לא שווה דבר אם נעשה שוב את הדבר עליו התנצלנו. לסלוח זה לקבל שבמסגרת אנושיותנו לעיתים אנחנו לא בסדר לסלוח זה להסכים להמשיך בדרך ביחד.

(אנאבלה שקד)

- מה יכול להיות החיסרון של הויזו?
- איך פגועות נוספות צריק להוסיף על הויזו כדי ללמוד מטעויות ולשפר את דרכנו?

שעיר לעזאזל

כיניו למי שמואשם בכישלונותיהם או חטאיהם של אחרים אף על פי שאינו אשם, במיוחד אם עליו לשאת בעונש במקום, בד"כ מדובר באדם חלש שלחברה נוח "להעמיס עליו" את כל טעויותיה וכישלונותיה. לדוגמא, שלושה ילדים הרביצו לחברם בהפסקה, אך המנהל העניש ילד אחר, חדש בביה"ס שאף אחד עוד לא הכיר ולא הגן עליו.

וידוי

ביהדות הווידוי הוא חלק מהתפילה. ישנם שני נוסחים של הווידוי אחד הקרוי "וידוי קטן" ושני הקרוי: "וידוי גדול". שניהם מהווים רשימה של חטאים המסודרים בסדר אלפביתי; הווידוי הקטן מונה חטא אחד לכל אות, ואילו הווידוי הגדול - שניים. הווידוי הקטן הוא חלק מה"תחנון" נאמר תוך כדי הכאה על החזה מול הלב (ומכאן הביטוי "מכה על חטא"), בימי החול, חוץ מימים יוצאי דופן, בתפילת שחרית ונאמר בעמידה ובלחש. בראש השנה ויום כיפור, נוהגים לומר אותו בקול רם, ובקהילות בעיקר אשכנזיות, אף לשיר אותו. הווידוי הגדול נאמר רק בתפילת יום הכיפורים. נוסח הווידוי הקטן: אשמנו. בגדנו. גזלנו. דיברנו דופי ולשון הרע. העוינו. והרשענו. זדנו. חמסנו. טפלנו שקר ומרמה. יעצנו עצות רעות כיזבנו. לצנו. מרדנו. מרינו דבריך. ניאצנו. ניאפנו. סררנו. עוינו. פשענו. פגמנו. צררנו. צערנו אב ואם. קישינו עורף. רשענו. שיחתנו. תיעבנו. תעינו ותעתענו. (נוסח עדות המזרח)

- מדוע לרצות נהוג לחזור יום אחר יום עם הויזו? מה זה מלמד על תפקידו של הויזו?
- איך מהחטאים המוכרים מוכרים לך? איך לא?

נסחו וידוי כללי שמתאים לחברה המודרנית ולחטאים שיש בה בחיי היומיום. אפשר לבחור תחום מסוים או נושא (החברה בישראל, טכנולוגיה) נסחו אותו לפי הא-ב.

א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח
ט	י	כ	ל	מ	נ	ס	ע
פ	צ	ק	ר	ש	ת		

תוכלו להזיז את הויזו שכתבתם בתפילת הבוקר באחד הימים.

מה עובד לך להתקדם ולתקן טעויות
שעיתך?
להתוות ולהלכיד את חטאי או להתרכז
בדברים שעשית טוב ונכון?

פרשת אחרי מות מה בפרשה

בפרשת שמיני קראנו על האירוע הנורא של מות שני בני אהרון, נדב ואביהוא, שהקריבו באוהל מועד אש זרה שלא נצטוו להקריב.

הפרשה שלנו פותחת בעבודת הכוהן הגדול ביום הכיפורים, ובסיכון הגדול שעלול להיות בעבודה זאת. אפשר לראות זאת כאזהרה לכוהנים כיצד עליהם לנהוג כדי שאסון כזה לא יקרה שוב, שהרי לא בכל זמן ולא בכל מצב יכול הכוהן להיכנס אל הקודש, או לעבודה כלשהי במקדש.

אל קודש הקודשים נכנס רק הכוהן הגדול, ורק ביום הכיפורים. התורה מתארת את סדר העבודה של הכוהן הגדול ביום הכיפורים. לאחר שהתוודה על חטאיו וחטאי עם ישראל הוא מבקש מחילה עבור העם וגם עבורו ועבור בני ביתו, ומקריב בשמו פר ואיל. כדי לכפר על חטאי העם היה הכוהן הגדול לוקח שני שעירים: אחד לה, שאותו היו מקריבים על המזבח, והשעיר השני נשלח אל המדבר לאחר שהכהן היה מניח ידיו על ראשו ומתוודה על חטאי העם. התורה מספרת כיצד צריך הכוהן להיכנס אל קודש הקודשים, לעבור לבישת בגד בד לבן, מה הוא מקריב ואיך. כך הכוהן הגדול הנכנס אל המקום הקדוש כפי שציוה ה', יוכל לצאת מיום זה בשלום, ולשמח את העם על כפרת העוונות.

”לעזאזל”

רגע של קריאה יחפה.

אחרי מות שני בני אהרון מסביר ה' למשה מתי ואיך מותר לבוא אל הקודש ואל קודש הקודשים ומפרט את עבודת הכהן הגדול ביום הכיפורים:
”וְכָל-אָדָם לֹא-יְהִי־בָאֵהָל מוֹעֵד בְּבֹאוֹ לְכַפֵּר בְּקֹדֶשׁ עַד-צֵאתוֹ וְכִפֹּר בְּעֵדוֹ וּבְעֵד בֵּיתוֹ וּבְעֵד כָּל-קֹהֵל יִשְׂרָאֵל. וַיֵּצֵא אֶל-הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר לִפְנֵי-ה' וְכִפֹּר עָלָיו וְלָקַח מִדָּם הַפָּר וּמִדָּם הַשְּׂעִיר וְנָתַן עַל-קַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב. וְהִזָּה עָלָיו מִן-הַדָּם בְּאֶצְבָּעוֹ שֶׁבַע פְּעָמִים וּטְהָרוּ וּקְדָשׁוּ מִטְמְאֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וְכָל־הַמִּכְרֹס אֶת-הַקֹּדֶשׁ וְאֶת-אֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת-הַמִּזְבֵּחַ וְהַקְּרִיב אֶת-הַשְּׂעִיר הַחִי. ... וְהִיתָה לָכֶם לְחֻקַּת עוֹלָם בְּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בַעֲשׂוֹר לְחֹדֶשׁ תַּעֲנֶנּוּ אֶת-נַפְשֵׁיכֶם וְכָל-מְלֹאכֶה לֹא תַעֲשׂוּ הָאֲזָרָח וְהַגֵּר הַגֵּר בְּתוֹכְכֶם.

(ויקרא טז)

- מתי מתקיים הטקס המתואר בפסוקים?
- כמה קורבנות צריך לקחת הכהן? מה עליו לעשות עם כל אחד מהם?
- על מה מכפרים הקורבנות הללו?

והתורה מפרטת את המשך הטקס:

”וּסְמַךְ אֶהָרֹן אֶת-שְׁתֵּי יָדָיו עַל רֹאשׁ הַשְּׂעִיר הַחִי וְהִתְוֹדָה עָלָיו אֶת-כָּל-עֲוֹנוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶת-כָּל-פְּשָׁעֵיהֶם לְכָל-חַטָּאתָם וְנָתַן אֹתָם עַל-רֹאשׁ הַשְּׂעִיר וְשָׁלַח בְּיַד-אִישׁ עֵתִי הַמִּדְבָּרָה. וְנָשָׂא הַשְּׂעִיר עָלָיו אֶת-כָּל-עֲוֹנוֹתָם אֶל-אֶרֶץ גִּזְרָה וְשָׁלַח אֶת-הַשְּׂעִיר בַּמִּדְבָּר.”

(ויקרא טז, כא כב)

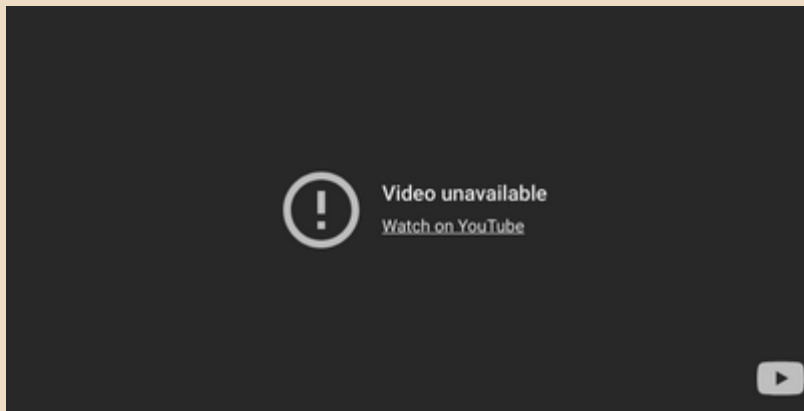
- מה היה "תפקידו" של השעיר שהושאר בחיים בשלב זה?
- למה הכוונה במילים "התוודה עליו"?
- במה לדעתכם תרם מעשה שליחת "השעיר לעזאזל" לעם?
- כיצד מרגיש אדם המאמין כי כל עוונותיו נשלחים אל המדבר?

פרשת אחרי מות לימוד ושיח

שיר לפרשה: "סדר העבודה" / ישי ריבו

להאזנה

- מה החסרון של לכירת כל טעות וחטא שאנחנו עושים?
- מה החשיבות של וידוי והכרה בטעות שעשינו?
- מה בשיר "אאן" את הוידוי והזכרת החטאים?

פרשת אחרי מות

שרים יחד

וידוי

ביהדות הווידוי הוא חלק מהתפילה. ישנם שני נוסחים של הווידוי אחד הקרוי "וידוי קטן" ושני הקרוי: "וידוי גדול". שניהם מהווים רשימה של חטאים המסודרים בסדר אלפביתי; הווידוי הקטן מונה חטא אחד לכל אות, ואילו הווידוי הגדול - שניים. הווידוי הקטן הוא חלק מה"תחנון" נאמר תוך כדי הכאה על החזה מול הלב (ומכאן הביטוי "מכה על חטא"), בימי החול, חוץ מימים יוצאי דופן, בתפילת שחרית ונאמר בעמידה ובלחש. בראש השנה ויום כיפור, נוהגים לומר אותו בקול רם, ובקהילות בעיקר אשכנזיות, אף לשיר אותו. הווידוי הגדול נאמר רק בתפילת יום הכיפורים. נוסח הווידוי הקטן: אשמנו. בגדנו. גזלנו. דיברנו דופי ולשון הרע. העוינו. והרשענו. זדנו. חמסנו. טפלנו שקר ומרמה. יעצנו עצות רעות כיזבנו. לצנו. מרדנו. מרינו דברין. ניאצנו. ניאפנו. סררנו. עווינו. פשענו. פגמנו. צררנו. צערנו אב ואם. קישינו עורף. רשענו. שיחתנו. תיעבנו. תעינו ותעתענו. (נוסח עדות המזרח)

- מדוע לדעתכם נהוג לחזור יום אחר יום עם הוידוי? מה זה מלמד על תפקידו של הוידוי?
- איך מהחטאים המוזכרים מוכרים לכם? איך לא?

נסחו וידוי כללי שמתאים לחברה המודרנית ולחטאים שיש בה ביי היומיום. אפשר לבחור תחום מסויים או נושא (החברה בישראל, טכנולוגיה) נסחו אותו לפי הא-ב.

א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח
ט	י	כ	ל	מ	נ	ס	ע
פ	צ	ק	ר	ש	ת		

פרשת אחרי מות יוצרים

בזף לפרשה

ענו על השאלות והמשימות בזף לפרשה

- את מצור "אני והפרשה" כדאי ללמוד עם המשפחה.
- על ה'סוד הכמוס' בפניה- ענו באופן אישי וקפלו את הפניה להסתרת התשובה.

"אֲנֹרִי הָעַם נִשְׁכָּח לּוֹ" אֲנֹרִי הָעַם נִשְׁחָט אֶלְקִיּוֹ"

שבת שלום!